

Dokumentin sisältö

JOHDANTO

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2021 - 2025

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

2 Keskeiset opit valtuustokaudelta

Ehkäisevän päihdetyön tavoitteet ja toteuma valtuustokaudella 2021-2025

OSA II Hyvinvointiohjelma

3 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

4 Hyvinvointikertomuksen laatijat

JOHDANTO

Hyvinvointikertomus

Hyvinvointikertomus on kunnan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen, suunnittelun, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Sen tavoitteena on koota hyvinvointitietoa päätöksenteon tueksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 § säädetyn lain mukaisesti hyvinvointikertomuksessa kartoitetaan laaja-alaisesti ikäryhmittäin asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin nykytilaa ja niihin vaikuttavia tekijöitä. Kunnan tehtävä kuntalain 1 §:n mukaisesti on luoda kuntalaisille puitteet oman hyvinvoinnin rakentamiseksi, kannustaa asukkaita huolehtimaan omasta hyvinvoinnista sekä seurata kuntalaisten terveyttä ja hyvinvoinnin tilaa säännöllisesti. HyTe- työ on pitkäjänteistä työtä, ennaltaehkäisevistä ja terveyttä edistävästä toimista saadut hyödyt ja säästöt näkyvät usein vasta vuosien päästä. Hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia päätöksiä ja toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla. Tästä syystä eri palvelualojen välinen yhteistyö on erityisen tärkeää. Hyvinvointike

Laaja hyvinvointikertomus ja suunnitelma valmistellaan kerran valtuustokaudessa. Sen tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään vuosittain ja näistä raportoidaan valtuustolle.

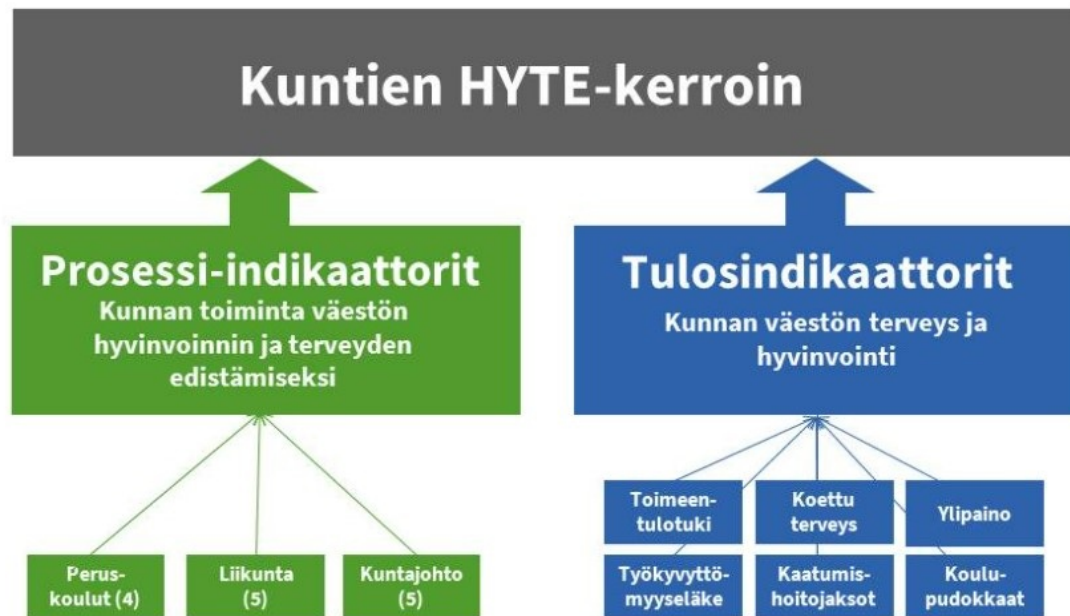

Terveyden edistämisen aktiivisuus

TEAvisari on työväline kunnille ja kouluille hyte-työn suunnitteluun, johtamiseen ja arviointiin. Tiedot kuvaavat terveydenedistämisaktiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. TEAvisarissa arvioidaan kuntajohtoa, liikuntaa, kulttuuria ja perus -, lukio- sekä ammatillistaopetusta seitsemän näkökulman kautta: sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus sekä muut ydintoiminnat. TEAvisarin tuloksista ja mittareista löytyy lisää TeaVisari.

Kunnille on suunniteltu otettavan käyttöön vuodesta 2023 alkaen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. HYTE-kerroin määräytyy prosessi- ja tulosindikaattoreiden perustella. Toimintaa

kuvaavat prosessi-indikaattorit kerätään TEAviisari tuloksista, jotka mittaavat nykytilannetta ja ne liittyvät peruskoulujen toimintaan, liikunnan edistämiseen sekä kuntajohdon toimintaan hyvinvoinnin edistämiseksi. Toisena indikaattorikonaisuutena ovat tulosindikaattorit, jotka ilmaisevat väestössä tapahtunutta hyvinvoinnin ja terveydentilan muutosta. Indikaattoreiden soveltuvuutta arvioidaan määrääjain, eivätkä ne tule aina olemaan samoja. Eri indikaattoreiden painotus HYTE-kertoimen vaikuttavuuteen myös vaihtelee. Kertoimeen vaikuttavien indikaattoreiden tarkoitus on kuvata laaja-alaisesti kunnan tekemää terveyden ja hyvinvoinnin edistävää työtä ei niinkään yksittäisiä toimia.

Harjavalan kaupungissa hyte-työ käynnistettiin valtuustokaudella valmistelemalla hyvinvoinnin erillisohjelmia - ja suunnitelmia. Ne on mainittu tässä hyvinvointikertomuksessa myöhemmin ja ne löytyvät [harjavalta.fi / hyvinvointi](http://harjavalta.fi/hyvinvointi) - verkkosivuilta. Asukashyvinvoinnin tilasta on raportoitu valtuustolle 03/2025.

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2021 - 2025

Väestön hyvinvoinnin kehitystä selvitetään tässä hyvinvointikertomuksessa sähköisen hyvinvointikertomuksen vähimmäisisältöön liittyvien indikaattorien kautta.

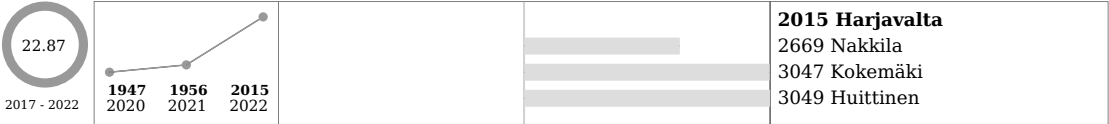
1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

Talous

Tulot

Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas (-2022)

Harjavallan negatiivinen valtionosuus kasvoi vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattuna: valtionosuuksia maksettiin takaisin 1,6 M€ vuonna 2024, kun edellisenä vuonna valtionosuuksia maksettiin takaisin 1,2 M€.

Vuosikate tilikaudelta 2024 oli 319 422 euroa.

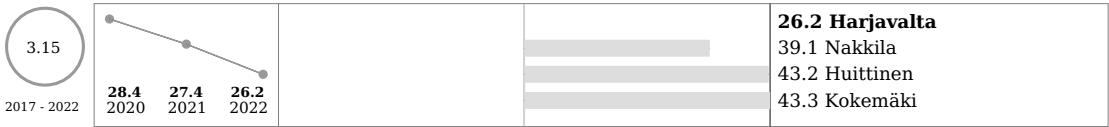
Vuosikate euroa/asukas vuosina 2020 - 2024				
2024	2023	2022	2021	2020
48	520	851	1012	556

Kaupungilla oli vuoden 2024 lopussa pitkäaikaista lainaa 13,5 miljoonaa euroa vuonna 2024, kun edellisenä vuonna pitkäaikaista lainaa oli 10,8 miljoonaa euroa eli kaupunki velkaantui lisää.

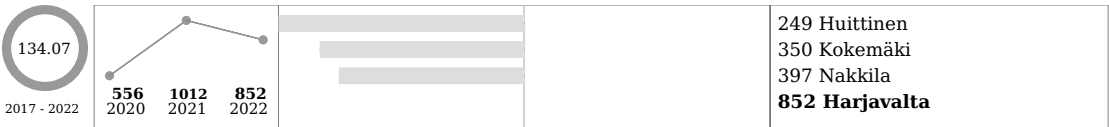
Yhteensä lainakanta per asukas kasvoi vuoden 2023 tilanteesta 2857 eurosta / asukas 3 682 euroon per asukas vuonna 2024. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvo 81,1 % sta 103,9 prosenttiin.

Verotulot per asukas tunnusluku on korkea Harjavallassa: vuonna 2024 se oli 3 383 euroa/asukas ja edellisenä vuonna 3 498 euroa/asukas.

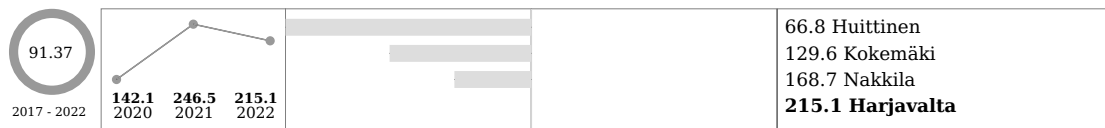
Valtionosuudet, % nettokustannuksista (-2022)

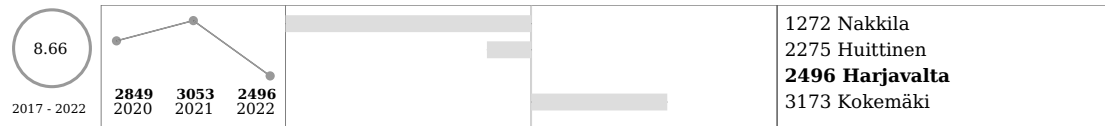
Vuosikate, euroa / asukas (-2022)

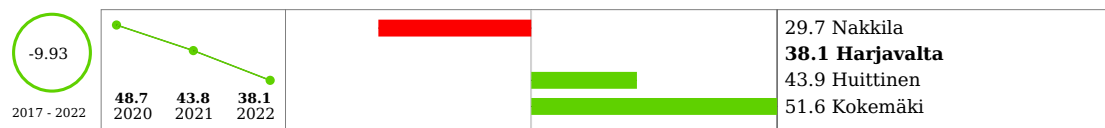
Kuntien vuosikate, % poistoista (-2022)

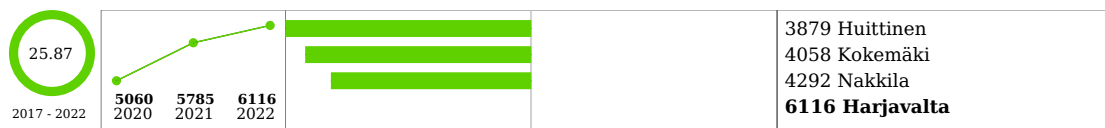
Lainakanta 31.12., euroa / asukas (-2022)

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (-2022)

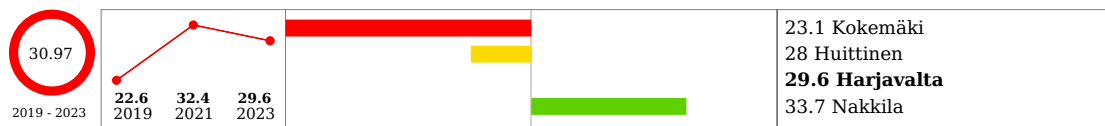

Verotulot, euroa / asukas (-2022)

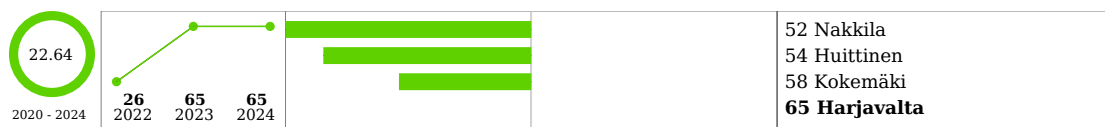

HYTE-kerroin

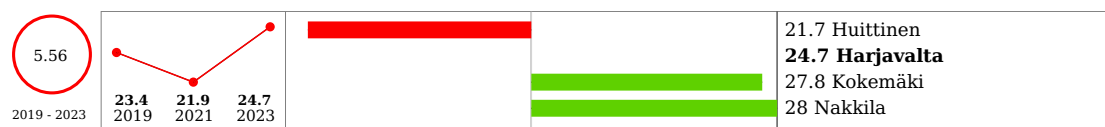
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

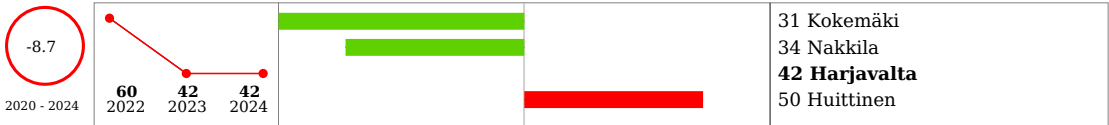
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

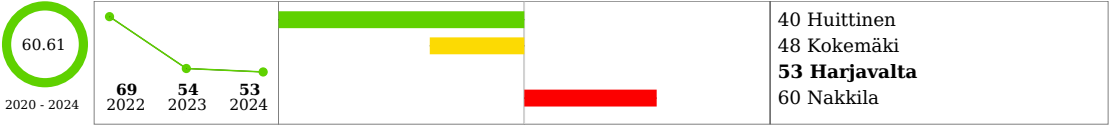
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tukea koulutuksen ja työn ulkopuolella olevia nuoria ja ohjata heitä heille kuuluviin palveluihin. Etsivä nuorisotyö toimii moniammatillisissa tiimeissä ja viranomaisverkostoissa mm. oppilaitosten, nuorisotyön, hyvinvointialueen ja työvoimaviranomaisten sekä puolustusvoimien kanssa. Etsivä nuorisotyö aloittaa työnsä nuoren kanssa nuoren antamien tietojen perusteella. Myös viranomainen voi ilmoittaa nuoren yhteystiedot etsivään nuorisotyöhön. Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, joka tarjoaa nuorelle varhaisen kontaktin luotettavaan aikuiseen maksuttomasti ja vapaaehtoisesti. Etsivä nuorisotyö pyrkii vastaamaan nuoria koskettaviin ilmiöihin nopealla reagoinnilla. Harjavallassa arvioidaan olevan 15-28-vuotiaita nuoria palveluiden ulkopuolella tilanteesta ja toimintavuodesta riippuen 52-86. Vuonna 2021 19,3 % Harjavalan nuorista laskettiin olevan syrjäytymisvaarassa. Luku oli neljänneksi korkein koko Suomessa.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

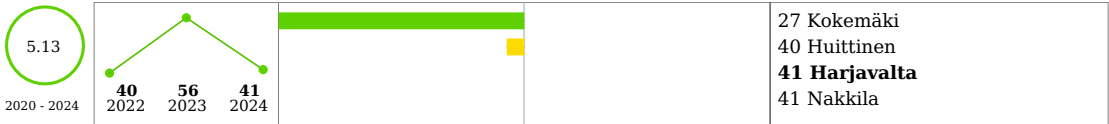
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

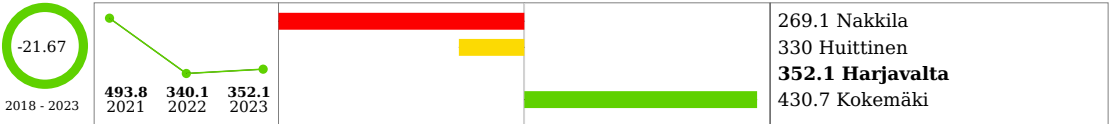
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

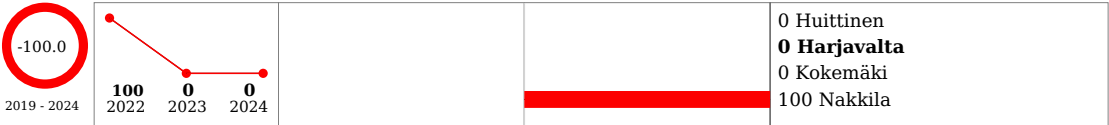
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Asukashyvinvoinnin tilasta on raportoitu valtuustolle 03/2025

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

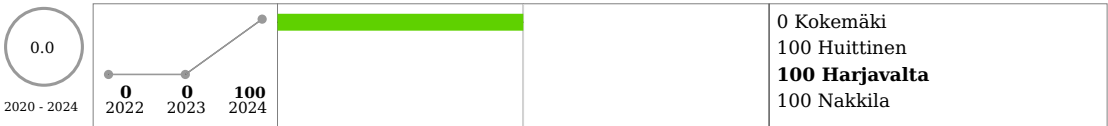
Harjavallassa on aloittanut hyvinvointikoordinaattori 01/2023.

Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

Vammaisneuvoston ja seuraparlamentin hyödyntäminen asukasraateina tulevaisuudessa on huomioitava entistä tarkemmin.

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

Liikunnan ja ulkoilun palveluilla edistetään kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Liikuntaja ulkoilupalveluiden tärkeimpänä tehtävänä on kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävien terveys- ja kuntoliikuntapalveluiden tuottaminen. Liikunnan harrastamiselle taataan monipuoliset toiminnalliset edellytykset.

Hyvä yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden, lähikuntien, kaupungin muiden hallintokuntien ja Lounaissaamen Liikunta ry:n hallinnoiman rajattomasti Liikuntaa ohjausryhmän kanssa on avainasemassa toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kolmannen sektorin toimijoita tuetaan vuosittain perus- ja kohdeavustuksin.

Lapsille ja nuorille tarjotaan liikuntamahdollisuuksia, jotta lapset ja nuoret saadaan jo varhaisessa vaiheessa ymmärtämään liikunnan ja hyvän elämän välinen yhteys. Kaikille peruskoululaisille turvataan kuusi uintikertaa uimahalliin ja rajaton päiväkäyttö liikuntahalliin. Liikunnan ohjaajat osallistuvat opettajien avuksi koululaisten move-mittauksiin.

Terveys- ja kuntoliikunnan palvelut ovat korkealla tasolla ja tämä taso tullaan ylläpitämään jatkossakin. Tavoitteeksi on asetettu, että yhä useampi työssäkäyvä pysyy työkykyisenä koko työuransa. Tällä myös ehkäistään ikäihmisten sairauksia ja toiminnanvajeita, sekä parannetaan itsenäistä selviytymistä ja elämänlaatua. Ohjattujen liikuntaryhmien määrä tullaan pitämään vähintään vuoden 2024 tasolla, jolloin pidettiin 590 ohjattua liikuntaryhmää ja niihin osallistui 8 285 henkilöä.

Harjavallan Liikunta- ja Uimahalli on näiden tavoitteiden toteuttamiseen keskeisin ja tärkein liikuntapaikka Harjavallassa.

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Harjavallassa kokoontuu säännöllisesti yhdistysfoorumi.

2025 Harjavaltaan on perustettu seuraparlamentti.

Yhteistyötä yhdistysten kanssa on kehitetty Leader Karhuseudun osallisuushankkeen kautta valtuustokaudella.

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

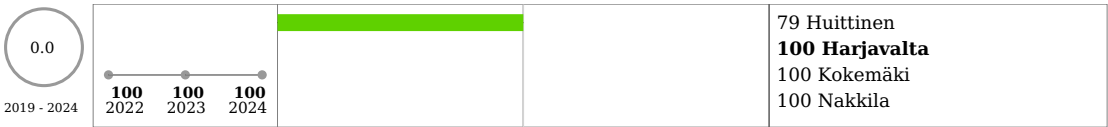
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

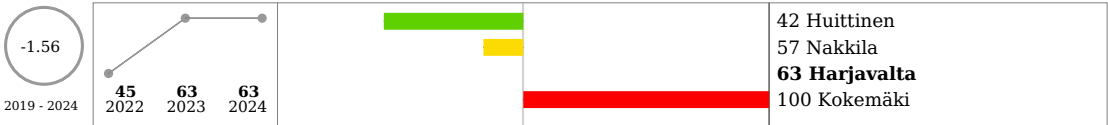
Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

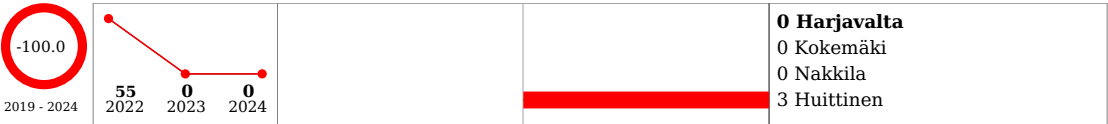

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

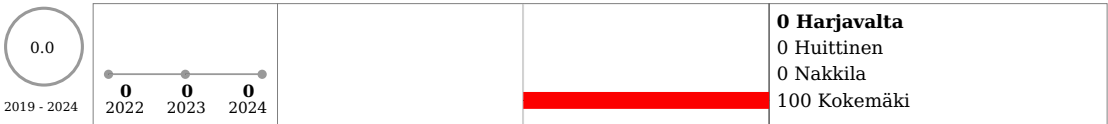

Liikuntavälitunteja kehitetään Harjavallassa edelleen.

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Indikaattori ilmaisee onko kunnalla jokin pysyvä käytäntö, jolla kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kulttuurin osallistumisen kynnystä madaltavaa vertaistoimintaa (esim. kulttuuriluotsi tai -kaveritoimintaa). 0 pistettä: Ei / ei tietoa. 100 pistettä: Kyllä

Kirjasto - ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tulosityksikön tavoitteena on kirjastolain mukaisesti edistää asiakkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin; tiedon saatavuutta ja käyttöä; lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa; mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen; sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteena on järjestää ajantasaiset, saavutettavat ja riittävän resursein varustetut kirjasto- ja tietopalvelut sekä kulttuuripalvelut eri ikä- ja kohderyhmille.

Kirjasto on osa Satakirjastojen yhteisjärjestelmää, johon kuuluvat kaikki Satakunnan kunnat. Yhteisjärjestelmän ja toimivan logistiikan ansiosta kirjaston asiakkaille on tarjolla maksuttomasti koko maakunnan yleisten kirjastojen aineisto. Kirjastossa on käytössä omatoimiaika arkiaamuisin, jolloin asiakkaat pääsevät käyttämään kirjaston tiloja ja tietokoneita sekä lainaamaan ja palauttamaan lainausautomaattia käyttäen.

Kirjasto- ja kulttuuritoiminnan tärkeänä osa-alueena on lapsiin ja nuoriin kohdistuva työ, kuten erilaiset kirjastoseikkailut, tiedonhaunopetukset ja kirjavinkkaukset varhaiskasvatukseen, perus- ja lukio-opetuksen ryhmille. Näiden lisäksi kirjastossa tehdään ns. hakeutuvaa kirjastotyötä erityisryhmien kanssa, kuten kuntouttavan työtoiminnan ja kehitysvammaisten nuorten ja nuorten aikuisten kanssa. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut on sitoutunut toiminnassaan sivistyslautakunnan hyväksymään kulttuurikasvatussuunnitelmaan, jossa on mukana useita kulttuuritoimijoita myös kolmannelta sektorilta.

Toiminnassa on huomioitu väestön ikääntyminen ja asetettu ikäihmisten kirjasto- ja kulttuuripalvelut yhdeksi tärkeäksi painopistealueeksi. Seniori-ikäisille järjestetään omia kerhoja, ja kirjasto- ja kulttuuripalvelut on aktiivisesti mukana vanhustenviikon tapahtumatarjonnassa. Kirjastolla on myös edustus vanhusneuvostossa. Harjavallan kirjasto on osa valtakunnallista digitukiverkostoa ja tarjoaa digitukea asiakkaille sekä henkilökohtaisena palveluna että ryhmäopastuksena resurssiensa mukaisesti.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa tehdään paljon yhteistyötä kaupungin eri yksikköjen ja kolmannen sektorin toimijoiden kuten varhaiskasvatukseen, koulutoimen, nuorisotoimen, Sataopiston, musiikkiopiston ja erilaisten yhdistysten kanssa. Kirjasto- ja kulttuuritoiminnalla tuetaan lasten, nuorten, perheiden, yksinelävien ja ikäihmisten hyvinvointia ja elämän merkityksellisyyttä sekä osaltaan ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja ongelmien kasautumista. Tavoitteena on lisätä myös asiakkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa palvelujen sisältöihin.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen yksikkö järjestää kaupungin virallisia juhlia. Vuosittain järjestetään myös useita muita kulttuuritapahtumia Harjavalta-salissa, kirjastossa ja muissa kaupungin tiloissa, usein yhteistyössä

kolmannen sektorin ja muiden hallintokuntien kanssa. Asiakkaille tarjotaan myös omakustanteisia teatterimatkoja. Kirjaston näyttelytilassa järjestetään näyttelyitä ja kirjastossa on Harjavallan Sotaveteraanien pysyvä perinnenäyttely ”Kun käsky kävi”. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen henkilökunta osallistuu kaupungin viestinnän ja markkinoinnin kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä toimittaa kaupungin Vallan Väylä - tiedotuslehteä.

Museotoimi

Museotoimen tavoitteena on museolain mukaisesti ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.

Harjavallan kaupungin museotoimi sisältää Emil Cedercreutzin museon (ECM) ja Huittisten museon (HuMu).

Emil Cedercreutzin museo on taide- ja kulttuurihistoriallinen museo, jonka omistaa Emil Cedercreutzin säätiö. Museon hallinnasta ja hoidosta vastaa Harjavallan kaupunki Emil Cedercreutzin säätiön ja Harjavallan kaupungin kesken vuonna 2021 solmitun hallintasopimuksen perusteella.

Museo koostuu taiteilijakoti Harjulasta, Maahengen temppelistä kansatieteellisine kokoelmineen, taidemuseosta kuvanveisto-, maalaus- ja siluettikokoelmineen, veistospuistosta sekä vaihtuvien näyttelyjen tiloista. Museon tallennus-, tutkimus-, opetus-, tapahtuma- ja näyttelytoiminta kohdentuu Emil Cedercreutzin elämäntyöhön, satakuntalaiseen taiteeseen 1950-luvulta lähtien, satakuntalaiseen agraarikulttuuriin ja näiden tulkintoihin modernin yleisötyön kautta.

Toiminnan painopisteet ovat kokoelmien ja museorakennusten ammatillisessa hoidossa ja kehitystyössä, näyttelytoiminnassa, tapahtumatuotannossa, toiminta-alueelle suuntautuvan kulttuurimatkailun ja imagorakentamisen kehittämistyössä ja yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Museo tekee yhteistyötä mm. kaupungin eri yksiköiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

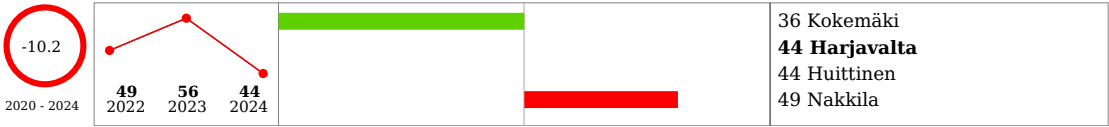
Emil Cedercreutzin museo tarjoaa runsaasti matalan kynnyksen mahdollisuuksia osallistua kulttuuritoimintaan järjestämällä pääsymaksuttomia ja kaikille avoimia tapahtumia. Toiminnassa painotetaan erityisesti lasten ja nuorten kasvun tukemista, aktiivi-ikäisen väestön vapaa-aikapalvelujen monipuolistamista ja ikäihmisten elämänlaadun lisäämistä.

Museo toteuttaa omalta osaltaan sivistyslautakunnan hyväksymää kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Lapsille suunnatun museopedagogiikan tueksi on laadittu tehtävä- ja toimintapaketteja.

Museo on mukana Satakunnan hyvinvointialueen koordinoimassa Kulttuuriresepti-pilotissa, joka tarjoaa haastavassa elämäntilanteessa olevalle satakuntalaiselle vapaalipun kulttuurikohteeseen. Pilotissa on mukana kohteita eri puolilta Satakuntaa, ja reseptejä jakavat esimerkiksi Satasairaalan OLKA-piste, Satapsykiatria ja Porin syöpäyhdistys.

Museon tapahtumatarjonnassa huomioidaan eri ikäiset kuntalaiset. Museon omien tapahtumien lisäksi järjestetään runsaasti yhteistyötapahtumia. Yhteistyössä Sataopiston kanssa toteutettavien Kulttuuritorstai-luentojen aiheet pyritään valitsemaan monipuolisesti erilaisia yleisöjä kiinnostaviksi. Kotiseutuyhdistys Harjulan Kilta ry:n kanssa toteutetaan mm. Suvirunopäivä ja Joulurunotapahtuma, ja yhteistyötä tehdään myös Killan muistelupiirin merkeissä. Museo on lisäksi vuosittain mukana toteuttamassa vanhustenviikon ohjelmaa.

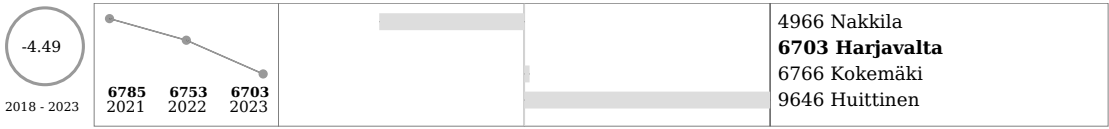
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

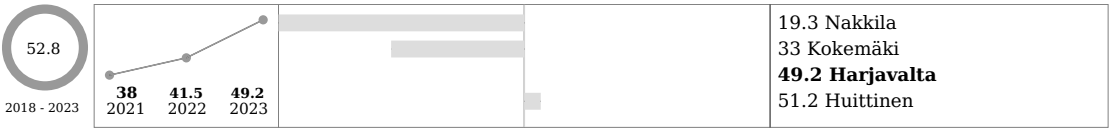
Elinvoima

Väestö

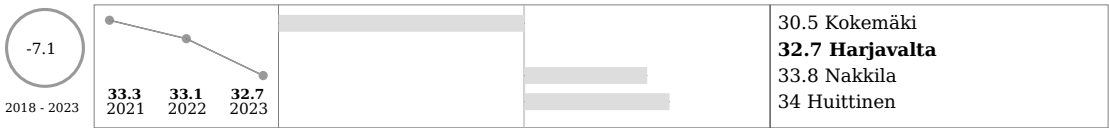
Väestö 31.12.

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

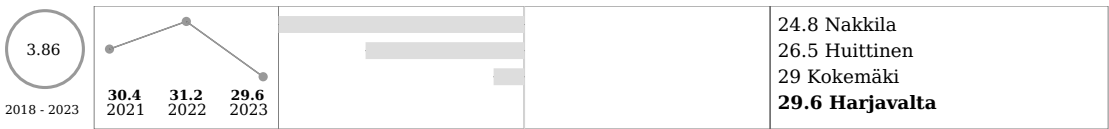

Lapsiperheet, % perheistä

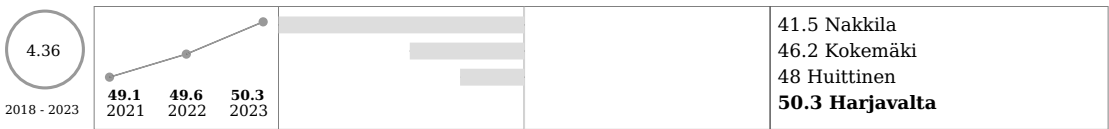

Lapsiperheiden määrä on laskeva, mikä näkyy entistä pienempinä / pienentyvinä lapsiryhminä kouluissa.

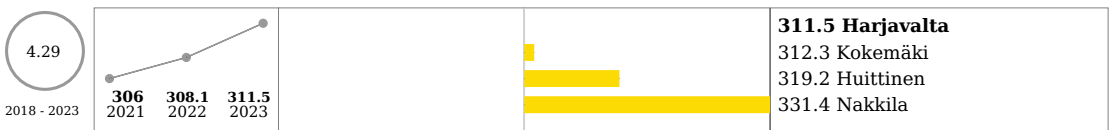
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

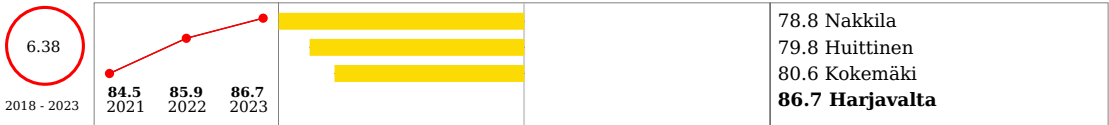
Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

Koulutustasomittain

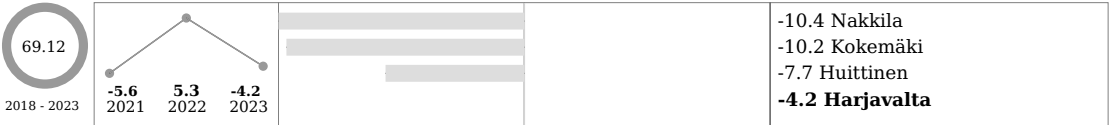
Huoltosuhte, demografinen

Väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

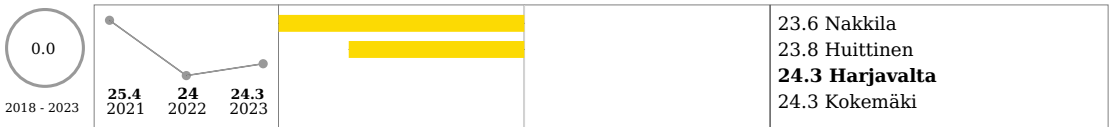
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

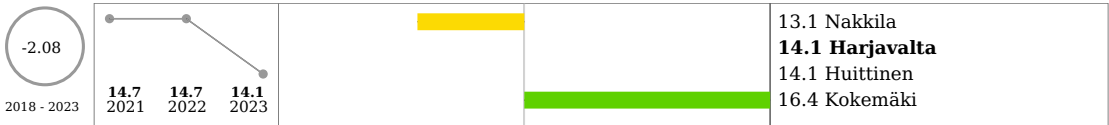
Kaupungin strategisena tavoitteena on kasvattaa asukasmäärää. Sivistyspalveluiden tavoitteena on hyviä ja kattavia palveluita järjestämällä edesauttaa tavoitteen saavuttamista. Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään uudehkoissa ja toimivissa tiloissa, koulukeskuksen uudistushanke tähtää toimiviin ja nykyaikaisiin oppimisympäristöihin, lukiokoulutusta kehitetään laajemman opiskelijajoukon saavuttamiseksi, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita sekä hyvinvointityötä kehitetään, jotta yhä useampi kuntalainen, mutta myös Harjavaltaan muuttoa harkitseva, pystyy löytämään mielekkäitä tapahtumia tai harrastuksia. Markkinointia ja muuta näkyvyyttä kehitetään tavoitteena kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden asiakasmäärän kasvattaminen.

Elinvoima

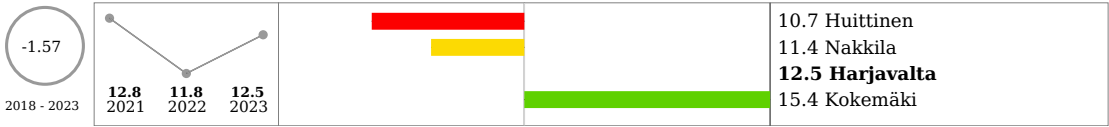
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lasten pienituloisuusaste

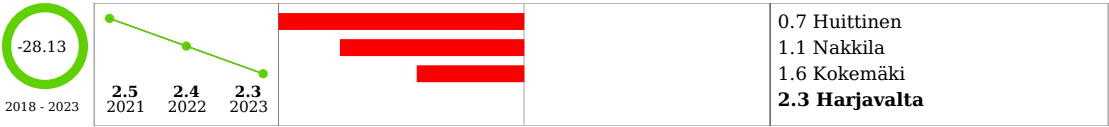
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työlliset, % väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA - Yhteenveto

Vuodenvaihte	Asukasmäärä
2011/12	7 504
2012/13	7 486
2013/14	7 408
2014/15	7 366
2015/16	7 302
2016/17	7 239
2017/18	7 151
2018/19	7 018
2019/20	6 931
2020/21	6 871
2021/22	6 785
2022/23	6 758
2023/24	6 701
2024 elokuu	6 679

Väestökehitys vaikuttaa kasvatus- ja koulutuspalveluiden kysyntään ja käyttöön. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Harjavallan kaupungissa kasvatus- ja koulutuspalveluiden tarve on pitkällä aikavälillä vähenevä. Varhaiskasvatuspalveluiden tarve vähenee jonkin verran tulevien vuosien aikana, mikäli

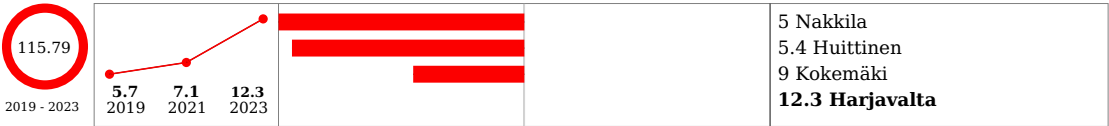
väestöennuste toteutuu.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Hyvinvointi

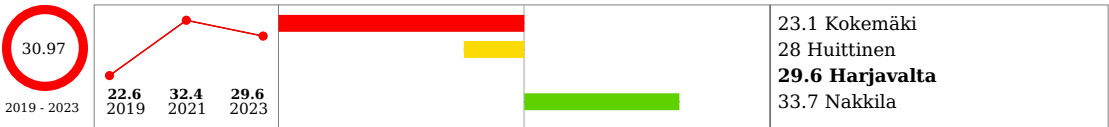
Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Lasten ja nuorten yksinäisyys on noussut valtakunnallisesti. Harjavallassa indikaattorin nousu negatiivisessa valossa on merkittävä.

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

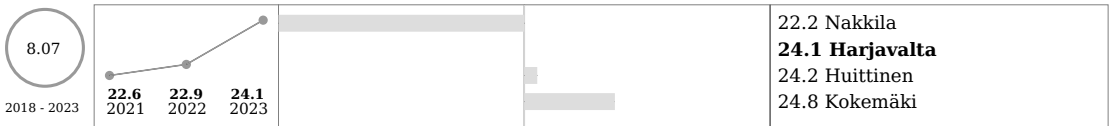
Tietolähteenä on käytetty mm. kouluterveyskyselyä.

Koronan vaikutuksia on analysoitu valtakunnallisesti indikaattoriin liittyen.

Tulos on merkittävä negatiivisesti.

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

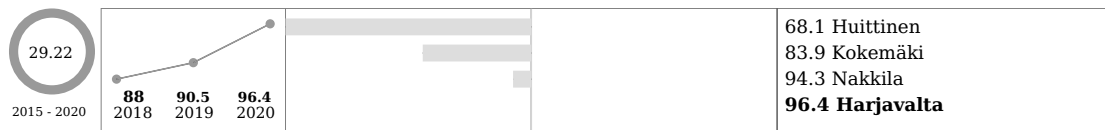
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Palvelut

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa aiempaa enemmän painottuvat pedagogiset menetelmät ja ratkaisut. Näillä tuetaan lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistetään hyvinvointia.

Nykyinen varhaiskasvatuslaki astui voimaan 1.9.2018. Syksystä 2021 lukien Harjavalta ei ole kuulunut enää varsinaiseen kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun, vaan toimii ministeriön määräyksestä yhtenä verokkikuntana varsinaisille kokeilukunnille. Näin tapahtuu edelleen toimintakauden 2023-2024 aikana.

Toimintakauden 2023-2024 alussa kunnallisten varhaiskasvatuspalveluiden piirissä oli 87,54 % kaikista harjavaltaisista päivähoitoikäisistä (syntymävuodet 2016-2021). Alle vuoden ikäiset lapset hoidetaan pääsääntöisesti kotona, mutta tämän ikäluokan osuus päivähoidon tarvitsijoista on selvässä kasvussa. Harjavallassa on paljon vuorotyöperheitä, joille sopiva ratkaisu on vuorohoitopalvelu. Iltaisin, öisin ja viikonloppuisin vuorohoidossa olevien lasten osuus kaikista harjavaltaisista varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjistä on 19,1 %.

Heinäkuun 2021 lopulla otettiin käyttöön uusi Vinnarin päiväkodit, jossa järjestetään kaupungin lasten vuorohoito. Vinnarin päiväkodissa on myös ns. päivälapsia. Syksystä 2021 alkaen yksi Joenrannan päiväkodin ryhmä muutettiin integroiduksi erityisryhmäksi, ja tämän lapsiryhmän toiminta on vakiintunut lasten erityistarpeista johtuen.

Joenrannan päiväkodin integroidusta erityisryhmästä huolimatta myös muihin päiväkotien ryhmiin on edelleen sijoitettu erilaisen diagnoosin omaavia sekä tehostetun- ja erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia, jotka tarvitsevat henkilöstön lisäresurssia päivittäisissä toiminnoissaan. Useamman lapsen tuen tarve on pysyvä ja lisähenkilöstöä on jouduttu palkkaamaan.

Pienten lasten määrän kasvu ja perhepäivähoitajien määrän lasku kunnallisessa päivähoidossa viimeisten vuosien aikana on edellyttänyt uusien päiväkotiryhmien perustamista Pohjoisrannan päiväkodin tiloihin. Nimenomaan pienimpien lasten lisääntyvä hoidon tarve edellyttää neljännen ryhmän perustamista Pohjoisrantaan vuoden 2024 alusta lukien. Hyvin todennäköistä on, että Pohjoisrannan päiväkodin tiloihin sijoitetuille ryhmille on tarvetta myös talousarviovuoden 2024 jälkeen.

Varhaiskasvatuspalveluissa sekä pienten lasten että osin subjektiivisen kokopäiväisen hoidon suhteellinen määrä on lisääntynyt vuoden 2023 aikana.

Valtakunnalliset varhaiskasvatusta koskevat lakimuutokset sekä palkkaukseen liittyvät tekijät ovat antaneet aiheen muuttaa varhaiskasvatuksen henkilöstön nimikkeitä niin, että avustajan toimet on muutettu lastenhoitajan toimiksi. Varhaiskasvatuksessa on pulaa koulutetusta ja osaavasta työvoimasta, mikä heijastuu myös Harjavaltaan. Työnantajana Harjavallan kaupunki panostaakin varhaiskasvatuksen työympäristön ja työolosuhteiden edelleen kehittämiseen ja tarjoaa henkilöstölle mahdollisuuksia osallistua täydennyskoulutukseen ja kelpoisuuksia täydentävään tutkintokoulutukseen.

Satakunnan hyvinvointialue ilmoitti keväällä 2023, ettei se jatka terveydenhuollon ennaltaehkäisevänä palveluna

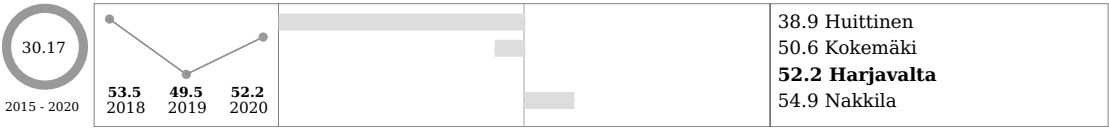
varhaiskasvatusikäisen xylitol -pastillien kustantamista. Harjavallan kaupunki tukee varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lasten suun terveyttä kustantamalla xylitol -pastillien hankinnan ja jakamalla ne päivittäin lasten käyttöön.

Harjavallan kaupunki edisti työnantajana sekä varhaiskasvatuksen opettajien, että varhaiskasvatuksen lastenhoitajien asemaa nostamalla työntekijöiden peruspalkkaa vuoden 2022 aikana vastaamaan seutukunnassa maksettavia palkkoja.

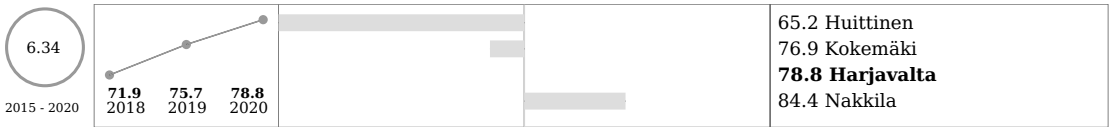
Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärää lisättiin tilapäisesti syksystä 2022 alkaen vähintään kesän 2024 loppuun Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä hankerahoituksilla. OKM on myöntänyt esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen hankerahaa varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen sekä varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseen. Tällä hankerahalla on palkattu työntekijöitä sekä lisätty panostusta henkilöstön osaamisen kehittämiseen esimerkiksi koulutusten avulla. Lisäksi pieni erillinen avustus on osoitettu kaksivuotisen esiopetuksen verrokkiryhmänä toimimisen kuluihin.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välinen vuoropuhelu on jatkuvaa ja merkittävää. Yhteistyö on tiedon välittämistä, yhteisten menettelytapojen etsimistä ja hyvien käytäntöjen vaihtamista.

Kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 1 - 2-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

Kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

Leikkitoiminnan piirissä keskimäärin toimintapäivänä olleet lapset, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Perusopetuksen tarkoituksena on kasvattaa ja opettaa oppivelvollisuusikäisiä opetussuunnitelmassa määritellyllä tavalla ja päästä esitettyihin tavoitteisiin vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa.

Vuosiluokkien 1-6 perusopetusta järjestetään Pirkkalan koulussa sekä Keskustan alakoulussa ja vuosiluokkien 7-9 perusopetusta Keskustan yläkoulussa.

Perusopetuslain tarkoittaman koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Aamu- ja iltapäivätoiminnalla edistetään lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta, ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja lisätään osallisuutta. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään Pirkkalan ja Keskustan alakouluilla. Toiminta-aika sijoittuu aikavälille klo 6.30-17.00 siten, että henkilöstömäärästä johtuen Keskustan alakoulun toiminta-ajat ovat jonkin verran Pirkkalan koulun vastaavia laajemmat.

Perusopetuksen oppilaille tarjotaan kesäloman ajan mahdollisuus lounaaseen arkipäivisin.

Harjavallan kaupunkiin on sijoittunut koko ajan kasvava joukko ulkomailta muuttaneita perheitä. Kaupunki järjestää kaikille Harjavallassa asuville perusopetusikäisille lapsille perusopetusta. Koska erikielisten lasten määrä on jo merkittävä, on lukuvuoden 2023-2024 alusta lukien nähty tarpeelliseksi perustaa Keskustan alakouluun valmistavan opetuksen ryhmä.

Kaupungissa toimivaan lastensuojelulaitokseen sijoitetuille 1.-9. luokan oppilaille järjestetään opetusta sekä lastensuojelulaitoksen omissa tiloissa, että Keskustan alakoulun tiloissa. Lastensuojelulaitoksessa annettavalla opetuksella turvataan laitokseen sijoitettujen peruskouluikäisten nuorten oikeus perusopetukseen silloin, kun lapsen tai nuoren elämäntilanne edellyttää erityisiä opetusjärjestelyjä.

Harjavallan kaupunkistrategian hyvinvointiohjelman mukaisesti perusopetuksessa edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia ja tehostetaan ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä yhteistyössä hyvinvointialueen järjestämien palveluiden kanssa. Harjavallassa tehostetun ja erityisen tuen oppilaita on merkittävästi enemmän verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon.

Kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa ja strategiassa sivistystoimialan toiminnallisena tavoitteena on kehittää kouluja hyvinvointikeskuksiksi. Tavoitteen täyttäminen on haasteellista. Harjavallan kaupunki tavoittelee sitä laadukkaalla rekrytointitoiminnalla sekä uudistamalla varhaiskasvatus- ja oppimisympäristöjä.

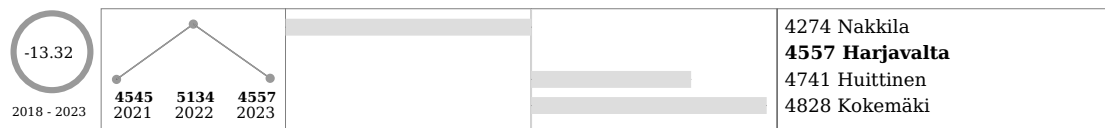
Erityisenä olosuhteita kehittävä tekijänä Harjavallassa toteutetaan koulukeskuksen lisärakennus- ja peruskorjaushanke. Rakennustoiminta alkaa suunnitelman mukaan talousarviovuoden 2024 aikana ja jatkuu usean lukuvuoden ajan. Rakennushankkeen aikana siirtotilojen tarve pyritään minimoimaan hyvällä suunnittelulla, mutta jo lukuvuodeksi 2024-2025 Keskustan alakoulun toiminta tarvitsee väistötilat, joihin sijoitetaan syksyn 2023 suunnitelman mukaan yksi yleisopetuksen ryhmä, kolme pienryhmää sekä opetustila laaja-alaiselle erityisopetukselle.

Harjavallan kaupunkistrategian hyvinvointiohjelman mukaisesti perusopetuksessa edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia ja tehostetaan ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä yhteistyössä hyvinvointialueen järjestämien palveluiden kanssa. Harjavallassa tehostetun ja erityisen tuen oppilaita on merkittävästi enemmän verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon.

Indikaattoreita seurataan aktiivisesti hyvinvointityöryhmässä ja kriittisiä kohteita tuodaan toimialojen tietoon.

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

4274 Nakkila
4557 Harjavalta
 4741 Huittinen
 4828 Kokemäki

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuspalvelut kuuluvat kunnan perustehtäviin ja ne muodostavat keskeisen toimintakokonaisuuden lapsiperheiden palvelu- ja tukijärjestelmässä. Kasvatus- ja koulutuspalvelut sisältävät varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

Kaupunkistrategian hyvinvointiohjelman mukaisesti tavoitteena on tarjota laadukkaita ja oikein mitoitettuja kasvatus- ja opetuspalveluja. Tavoitteena on sujuva yhteistyö ja -toiminta kaupungin eri toimialojen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP2022	TA2023	TA2024
Vuoropäiväkoti lasten määrä	85	80	99	99	99	97
Täyttöaste	100	100	100	100	100	100
Perhepäivähoito-lasten määrä	40	40	36	24	28	27
Esioppilaiden määrä	77	77	62	54	40	54
Lasten kotihoiton tuki/perheiden määrä	69	69	69	40	48	54
lasten määrä	95	95	95	55	60	50
Päivähoito/toimintakulut €/asukas	470	470	470	479	495	641
Esiopetus/toimintakulut €/asukas	58	58	58	74	71	86

Tunnuslukuna käytetään päiväkotien osalta täyttöastetta, eli kirjoilla olevien lasten määrää suhteessa rakenteellisiin hoitopaikkoihin. Perhepäivähoidon osalta täyttöastetta ei mitata, lähtökohtana on oikea täytön määrä / hoitaja.

Perusopetuksen oppilasmäärät ja oppilasennusteet 2020-2029

	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2024- 2025	2025- 2026	2026- 2027	2027- 2028	2028- 2029
1.-6.lk	408	422	430	424	394	380	343	311	305
7.-9.lk	215	190	188	192	221	223	236	231	220
Yht.	623	612	618	616	615	603	579	542	525

Hyvinvointia Keskustan yläkoulussa ja Harjavallan lukiossa

Keskustan yläkoulu

Keskustan yläkoulu järjestää perusopetusta 7.- 9. lk:lle Myllykatu 3C:ssä sekä Eemelin lastensuojelulaitoksen yhteydessä olevassa koulutilassa.

Tukioppilastoiminta

Yläkoulussa järjestetään aktiivista tukioppilastoimintaa. Tukioppilaat järjestävät kummitunteja 7. luokkalaisille ja ovat mukana tulevien 7. luokkalaisten yläkouluun tutustumispäivässä toukokuussa sekä ryhmäyttämisessä elokuussa sekä järjestävät erilaisia tempauksia lukuvuoden aikana.

Oppilaskuntatoiminta

Yläkoulussa on myös aktiivinen oppilaskunta, joka pitää kahviota ruokavälitunnilla sekä järjestää oppilaille teemapäiviä sekä yläkoulun taksvärkkipäivän. Keväällä vietetään ysispäivää ja järjestetään perusopetuksen päättymisen kunniaksi 9. luokille juhlalounas kutsuvieraineen.

Terveyspäivä, kulttuuri, liikunta ja kerhot

Yläkoulussa järjestetään terveyspäivä osana arjen taitojen monialaista oppimiskokonaisuutta. Koko koulun liikuntapäiviä on kaksi kertaa lukuvuodessa. 8. luokkalaiset osallistuvat vuosittain Taidetestaaja-hankkeen kautta kulttuuritapahtumiin. Kulttuurikasvatussuunnitelma on myös käytössä ja yhteistyö Emil Cedercreutzin museon ja Harjavallan kirjaston kanssa. Harrastuksen Suomen mallin mukaista kerhotoimintaa on myös tarjolla.

Huoltajaillat ja yhteistyö

7. luokkalaisten huoltajille järjestetään lukuvuoden alussa tutustumishuoltajailta. Lisäksi 8. luokkalaisille ja heidän huoltajilleen järjestetään toiminnallinen huoltajailta, jossa aiheina ovat nuorisovaltuustolta tulleen toiveen mukaisesti somekysäyminen ja nuorten mielenterveysongelmat. 9. luokille on jatko-opinnoista huoltajailta. Luokanvalvojat käyvät kaikkien yläkoulun oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa lukuvuosittain oppimiskeskustelut.

Yhteistyö yritysten ja yhdistysten kanssa

Bolidenin kanssa on pitkään jatkunut yhteistyö oppilasvierailujen ja yritysesittelyjen osalta. Rotarien kanssa on pitkään jatkunut yhteistyöhanke Tienaa hyvällä käytöksellä työpaikka. Syksyllä jokainen luokka päättää luokanvalvojansa kanssa yhteistyönä luokalleen käytöskriteerit. Luokka äänestää keväällä parhaiten niitä noudattaneen oppilaan, joka saa kesätyöpaikan Rotarien kautta. Yläkoululla järjestetään tet-jaksot 8. ja 9. luokkalaisille.

Koulurauhan julistus Harjavallassa

Tänä lukuvuonna yläkoulun ja lukion opiskelijat ovat mukana suunnittelemassa koulurauhanjulistustapahtumaa elokuussa yhdessä muiden koulujen oppilaiden kanssa.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yläkoululla ja lukiossa kokoontuu n. 3 krt vuodessa yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä, jossa ovat mukana oppilaiden tai opiskelijoiden edustajat, tukioppilaiden ohjaaja (yläkoulu), opettajien edustaja, erityisopettaja,

apulaisrehtori, koulupsykologi, terveydenhoitaja, kuraattori, opo, nuoriso-ohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä, lisäksi voidaan kutsua muita asiantuntijoita aiheen mukaan. Ryhmiä voisi kutsua myös hyvinvointiryhmiksi, sillä niissä suunnitellaan hyvinvointia lisääviä toimenpiteitä ja keskustellaan hyvinvointia mahdollisesti heikentävistä asioista yleisellä tasolla.

Harjavallan lukio

Harjavallan lukio tarjoaa toisen asteen koulutusta Myllykatu 10:ssä. Tavoitteena on lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittaminen sekä jatkokoulutuskelpoisuus yliopistoihin ja korkeakouluihin.

Lukiolla on erittäin aktiivista opiskelijakunta- sekä kansainvälisyystoimintaa. Nordplus-hanke päättyi syksyllä ja haussa on uusi Erasmus-hanke. Lukiolla on yhteistyötä Satakunnan urheiluakatemian kanssa. Tavoitteellisesti urheileva Harjavallan lukion opiskelija voi käydä aamutreeneissä Porissa. Lisäksi tänä lukuvuonna on järjestetty jäähallivuoroja yhdessä yläkoulun oppilaiden kanssa. Lukiolla on myös yritysvierailuja Bolideniin ja paikallisiin yrityksiin. Valittavissa on yrittäjyysopintojaksot. Lukiolla on yhteisiä opiskelijoiden hyvinvointia lisääviä tapahtumia naapurilukioiden kanssa lentopallo-otteluiden merkeissä. Lukiolla on ollut myös hyvinvointipäivä ja liikuntapäivä. Hyvinvointipäivä alkoi terveellisellä aamupalalla ja kuraattori sekä terveydenhoitaja puhuivat mm. motivaatiosta ja terveystavoista. Liikuntapäivänä sai valita liikuntahallin sisäpelit tai luistelun jäähallissa.

Lukion huoltajaillat

Huoltajaillat järjestetään 1. vuoden opiskelijoille lukio-opinnoista ja 2. vuoden opiskelijoille jatko-opinnoista ja yo-kokeista.

Tutortoiminta ja opiskelijoiden oma olohuone

Lukiolla on myös tutoropiskelijatoimintaa. Tutorit auttavat aloittavia opiskelijoita lukio-opintoihin siirtymisessä. Lukiolaisilla on myös suosittu olohuone, jossa kaikki opiskelijat viettävät vapaa-aikaansa. Siellä voi pelata biljardia, ilmakiekkoa, tehdä palapelejä, kuunnella musiikkia tai jutella muiden opiskelijoiden kanssa.

Välillä yläkouluun ja lukioon kutsutaan ajankohtaisia puhujia. Dreams-lähettiläs Johannes Hatsolo Hattunen kävi puhumassa maaliskuussa yläkoulun ja lukion yhteisessä tilaisuudessa unelmien saavuttamisesta ja siitä, että kaikissa on potentiaalia.

Nuorisotyö

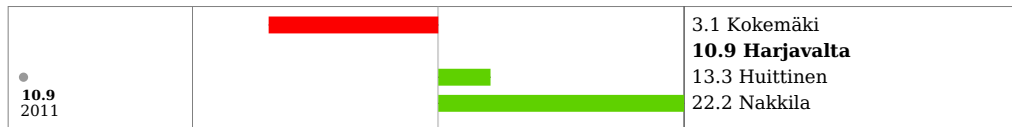
Nuorisotyön tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä edistää aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista. Nuorisotyö on luonteeltaan ennaltaehkäisevää. Toiminnassa korostuu yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, nuorten osallisuus sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Näitä teemoja toteutetaan järjestämällä mm. nuorisotila-toimintaa sekä erilaisia tapahtumia ja teemailtoja. Nuorisovaltuuston toimintaa kehitetään nuorten osallisuuden vahvistamiseksi. Nuorisotyö tekee yhteistyötä mm. koulujen, etsivien nuorisotyöntekijöiden, seurakuntien sekä lähikuntien kanssa nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi sekä palveluiden monipuolistamiseksi. Nuorisotyössä tarjotaan edellytyksiä myös omaehtoiselle nuorisotoiminnalle tarjoamalla toimintatiloja, toimintavälineistöä sekä taloudellista tukea avustusten kautta.

NUORET JA NUORET AIKUISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

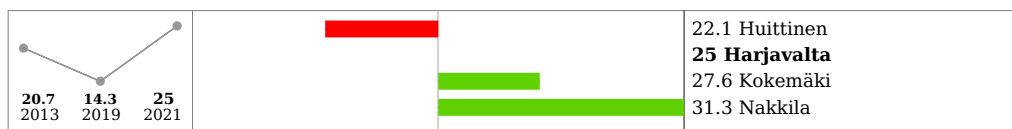
Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Indikaattori on noussut negatiivisessa valossa. Asia on tuotu eri toimialojen tietoon.

Koronan mahdolliset vaikutukset saattavat näkyä tuloksessa.

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

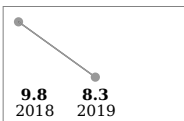
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL) (-2022)

Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 15 - 24-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

 <table><tr><td>9.8</td><td>8.3</td></tr><tr><td>2018</td><td>2019</td></tr></table>	9.8	8.3	2018	2019	 <table><tr><td>5.3</td><td>8.3</td></tr><tr><td>Huittinen</td><td>Harjavalta</td></tr></table>	5.3	8.3	Huittinen	Harjavalta	5.3 Huittinen 8.3 Harjavalta
9.8	8.3									
2018	2019									
5.3	8.3									
Huittinen	Harjavalta									

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 24-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

Tietosisältö

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana lastensuojelun avohuollon asiakkaina olleiden 18 - 24-vuotiaiden nuorten osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä.

Indikaattorissa käytettyä väestösuhteutusta on muutettu 18.11.2022. Muutoksen myötä lastensuojelun avohuollon 18 - 24-vuotiaat asiakkaat on suhteutettu väestön 18-25-vuotiaisiin. Muutos on toteutettu taannehtivasti koko aikasarjaan.

Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

Lapsella tarkoitetaan lastensuojelulain mukaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta. Nuorella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 25 vuotta.

Avohuollon tukitoimet käsittävät lapsen ja nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastamisen turvaamisen sekä muut tarpeen vaatimat tukitoimet. Avohuollon tukitoimiin kuuluvat myös perheen tuki ja kuntoutus.

Väestösuhteutus on tehty THL:ssä käyttäen Tilastokeskuksen Väestötilaston tietoja.

Tulkinta

Luvut ilmaisevat lastensuojelun avohuollon asiakkaina olevien lasten ja nuorten määriä ja osuuksia. Kokonaiskuvan saamiseksi avohuollon tukitoimia koskevien tietojen rinnalla voi tarkastella kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten määriä ja osuuksia.

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat -indikaattori reagoi muutoksiin asiakkuuden alkamisen määrittelyissä.

Lastensuojelulain muutosten yhteydessä (1.1.2008) määriteltiin asiakkuus aiempaa tarkemmin - alkamaan siitä hetkestä kun lapselle päätetään tehdä lastensuojelutarpeen selvitys. Lain muutos kasvatti asiakkaiden määrää.

Uuden sosiaalihuoltolain yhteydessä (1.4.2015) asiakkuuden alkaminen määriteltiin uudelleen - lastensuojelun asiakkuus alkaa mikäli selvityksen jälkeen todetaan lastensuojelutarve. Lakimuutos vähensi odotetusti lastensuojelun asiakkaiden määrää.

Lainsäädäntö

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417Laki astui voimaan 1.1.2008 alkaen ja tulee koskemaan lastensuojeluaineistoa vuodesta 2008 alkaen.

Lastensuojelun asiakkuuden alkaminen, Lastensuojelulaki 27 § (30.12.2014/1302)Lastensuojeluasiakkuus alkaa, kun sosiaalitoimikunta toteaa palvelutarpeen arvioinnin perusteella, että lapsi tarvitsee lastensuojelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelun asiakkuus alkaa myös silloin, kun ryhdytään kiireellisiin toimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi tai kun lapselle tai hänen perheelleen annetaan tässä laissa tarkoitettuja palveluja tai muuta tukea ennen palvelutarpeen arvioinnin valmistumista. Ennen uutta sosiaalihuoltolakia (1.4.2015) lastensuojelun asiakkuus alkoi jo siitä, kun lastensuojelun tarvetta alettiin selvittämään (lastensuojelutarpeen selvitys).

Lähde THL ja Sotkanet

Velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyy viimeistään, kun nuori täyttää 25 vuotta. (8.7.2022/610)

TYÖIKÄISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Indikaattori on nouseva. Yleisesti pohtittu koronan vaikutuksia asiaan.

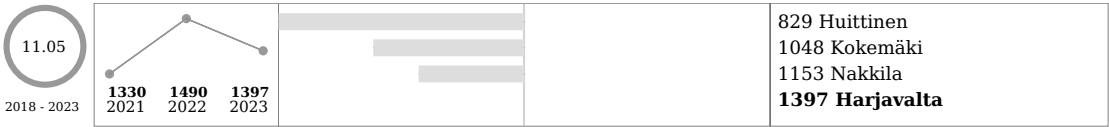
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

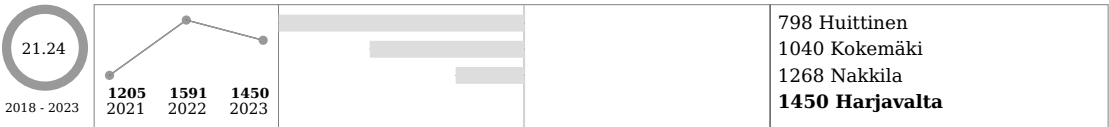
Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

TYÖIKÄISET - Yhteenveto

Työikäisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tapahtuu kaupungin peruspalveluissa. Erityiseen asemaan nousee mm. kirjasto -, kulttuuri-, liikunta - ja vapaa-aikapalvelut. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa nähdään merkityksellisenä päälekkäisen työn välttämiseksi ja yhteistyöpaikkojen löytämiseksi.

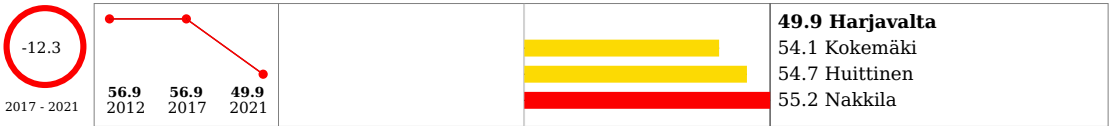
Harjavallassa toimii lakisääteisesti aktiivinen vanhusneuvosto. Vanhusneuvoston tehtävänä on osallistua vanhuspalvelujen suunnitteluun ja vaikuttaa ikääntyneiden tarvitsemien palvelujen sekä elinympäristön kehittämiseen. Vanhusneuvosto seuraa ikääntyneille suunnattujen palvelujen laatua, laajuutta, kohdentumista ja vaikuttavuutta sekä ikääntyneiden kokemuksia näistä. Vanhusneuvosto järjestää aktiivista toimintaa vuosittain vanhustenvuikolla.

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Harjavallan äänestysaktiivisuus on laskenut radikaalisti. Yleisesti vastaavaa on ollut huomattavissa muillakin alueille.

Asukkaita tulisi kannustaa aktiivisemmin äänestämään ja vaikuttaa äänestysasenteeseen esim. nuorisovaltuuston kautta, jotta kaupunkiin kasvaa kansalaisaktiivisudeesta ja vaikuttamisesta kiinnostuneita aikuisia.

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

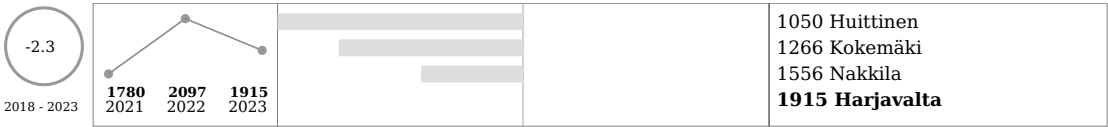

Harjavalta näyttäytyy indikaattorissa negatiivisessa valossa. Poliisin kanssa pyritään tiivistämään yhteistyötä mm. nuorten tiimin kautta tehtävällä yhteistyöllä.

Palvelut

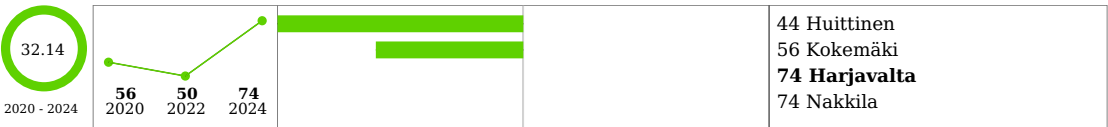
Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

Vapaa-aika

Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä

Indikaattorissa on nähtävissä merkittävä positiivinen muutos. Liikunta-aktiisuus näkyy mm. liikunta- ja uimahallin kasvaneina kävijämäärinä.

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa terveyseroja.

Harjavaltaan on nimetty Hyvinvointityöryhmä, jonka tehtävänä on tuoda oman toimialueensa asioita hyvinvointityöryhmään ja toisaalta vastata HYTE-asioiden viennistä omille palvelualueilleen. Hyvinvointityöryhmä vastaa hyvinvointikertomustyön etenemisestä. Jäsenet vastaavat oman organisaationsa osalta hyvinvointi-indikaattorien ja mittarien valinnasta sekä niiden tulkinnasta. Negatiivisiin TEA-viisarikertomiin tehtiin suunnitelmia asioiden kehittämiseksi. Kaikki kaupungin toiminta mikä edistää osallisuutta ja ehkäisee yksinäisyyttä, voidaan nähdä osana HYTE-toimintaa.

Harjavallan kaupungissa toimii aktiivinen vanhusneuvosto, jonka toimesta järjestettiin vanhustenviikko lokakuussa. Vanhusneuvoston tehtävänä on kehittää vanhuspalveluja tekemällä aloitteita, käsitellä valmisteilla olevia asioita, keskustella päätöksistä sekä antaa lausuntoja ikääntyneiden asioita suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Harjavallan kaupungilla on yhteinen vammaisneuvosto Nakkilan, Kokemäen ja Eurajoen kanssa. Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja ja kannanottoja asioista, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden jokapäiväisessä elämässä. Tavoitteena on vammaisten osallisuuden, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen. Vuonna 2024 vetovastuussa vammaisneuvostosta oli Eurajoen kunta. Vammaisneuvostossa valmisteltiin Vammaispoliittinen ohjelma ja se hyväksyttiin käyttöön otettavaksi Harjavallan kaupungissa . Vuonna 2025 vetovastuussa toimii Harjavallan kaupunki.

Oppilaitosyhteistyössä järjestettiin Hyvinvoiva Harjavalta -tapahtumia ympäri Harjavaltaa 2023, 2024 ja 2025. Tapahtumia toteuttivat Diakonia-ammattikorkeakoulun Sosionomi (AMK)-opiskelijat.

Harjavallan kaupungin hyvinvointikoordinaattori toimii ehkäisevän päihdetyön yhteyshenkilönä. Ehkäisevän päihdetyön verkoston kokoa Satakunnan hyvinvointialue. Hyvinvointikoordinaattori välitti tietoa erilaisista koulutuksista ja tapahtumista liittyen ehkäisevään päihdetyöhön. Kaupungin henkilöstöä kannustettiin ”Sober Curious” -kulttuuriin. Ehkäisevän päihdetyön teemaviikot näkyivät kaupungin viestinnässä, myös nuorisotilalla. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma valmistui 2023. Harjavallan kaupungin ehkäisevän päihdetyön työryhmä toimii hyvinvointityöryhmän alaisuudessa. 2024 marraskuussa Harjavallassa vietettiin EPT-Superviikkoa.

Viikolla korostettiin maksutonta matalankynnyksen päihteetöntä tekemistä Harjavallassa.

Harjavallan kaupungin HYTE-työssä tehtiin ahkeraa yhteistyötä yhdistysten kanssa yhdistysvierailuilla ja yhdistysilloissa. Harjavallan kaupunki osallistui 2023 Oikeusministeriön FRII!- klinikoihin, joissa kehitetään kuntien ja yhdistysten välistä yhteistyötä. Harjavallan kaupunki käynnisti Yhteisötalo-projektin tiivistämään ja tukemaan paikallisten yhdistysten toimintaa 2023 ja jatkoi työtä 2024.

Hyvinvointikoordinaattori ja vapaa-aikasihteeri osallistuivat Satakunnan liikuntastrategian kirjoittamiseen ja Rajattomasti liikuntaa- toiminnan ohjausryhmään.

Harjavallan kaupungin edustajat osallistuivat aktiivisesti verkostotyöhön paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa mm. kohtaamispaikkaverkosto, hyte-verkosto, ikääntyvien palveluiden kehittämisen verkosto, jatkuvan oppimisen verkosto, perhekeskusverkosto ja ehkäisevän päihdetyön verkosto.

Vuonna 2024 alettiin valmistella Koulurauha25 työtä. Koulurauha25 julkistetaan Harjavallassa.

Harjavallan kaupunki on valinnut digi-hytepalveluksi Commu -auttamisen sovelluksen. Harjavallan kaupunki valittiin suomen Yhteisöllisimmäksi kunnaksi 2024.

2024 valmistui Harjavallan kaupungin osallisuussuunnitelma.

2024 päivitettiin Harjavallan kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.

Hyvinvointikoordinaattori osallistui aktiivisesti yhteistyöhön Prizztechin kanssa EHEÄ-hankkeen tiimoilta. Hankkeessa ideoidaan hyvinvointia lisääviä ratkaisuja teknologian avulla.

2023 ja 2024 Harjavallan kaupunki osallistui Leader Karhuseudun Osallisuutta Karhuseudulla- hankkeeseen aktiivisena toimijana.

2 Keskeiset opit valtuustokaudelta

Tähän voidaan kirjata sivistuslautakunnan, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston terveiset valtuustokaudelta. Valmiit tekstit pyydetään toimittamaan riikka.lammi@harjavalta.fi

Ehkäisevän päihdetyön tavoitteet ja toteuma valtuustokaudella 2021-2025

2021-2025 tavoitteet:

Toteutuma valtuustokaudella:

Ehkäisevä työ kuuluu kaikille; vastuullinen päihdekulttuuri ja tiedon jakaminen.	Toteutunut. Ehkäisevä päihdetyö tehdään kaupungin peruspalveluissa osana muuta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.
Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman valmistuminen 2021-2025,	Toteutunut.
Ankkuritoiminnan käynnistyminen Harjavallassa.	Toteutunut. Toiminta vireää ja konsultointiapua saanut aina tarvittaessa. Hva:n resurssien pienennetty (2024) jalkautuvatyö vähentynyt.
Maksutonta vapaa-ajan toimintaa tarjotaan kaikille ikäryhmille.	Toteutunut. Monipuolinen tarjonta kaikenikäisille.
Kouluterveyskyselyt käydään laaja-alaisesti läpi.	Toteutunut.
Valomerkki-koulutukset henkilöstölle.	Etsivät nuorisotyöntekijät mukana Valomerkki-keskusteluissa hyvinvointialueen kanssa. Koulutuksia tarjottu henkilöstölle.
Osallistuminen valtakunnallisiin ehkäisevän päihdetyön kampanjoihin ja viestintään.	Toteutunut. Harjavalta on osallistunut sekä alueellisiin että valtakunnallisiin kampanjoihin ja viestintään mm. tipaton tammikuu, ept-viikko, nikotiiniton-kampanja, vape-kampanjat, hyvinvointitapahtumat, toiminnalliset huoltajaillat.

OSA II Hyvinvointiohjelma

Harjavallan hyvinvointiohjelma:

[Hyvinvointiohjelma.pdf](#)

Painopisteet talousarviossa:

Kasvun ja yrittäjyyden Harjavalta/Elinvoimaohjelma

Painopiste	Toimenpide	Vastuutaho
Väkiluvun kasvattaminen	Talousarviovalmistelun yhteydessä tarkastellaan erikseen kukin toimialan roolia ja merkitystä väkiluvun kasvattamisessa.	Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, kaupungingeodeetti, talousjohtaja, palvelualuejohtajat ja palveluyksiköiden esihenkilöt
	Asuntopoliittiseen ohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteuttaminen.	Konsernijohto
Kaupungin maine ja markkinointi	Markkinointisuunnitelmaan ja toimenpideliitteeseen kirjattujen toimenpiteiden toteuttaminen.	Markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija
	Varmistetaan yhtenäisen brändin näkyminen sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.	Keskushallinto, markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija
	Tiivistetään satakuntalaisten markkinoinnin ja viestinnän asiantuntijoiden yhteistä työskentelyä koko Satakunnan veto- ja pitovoiman edistämiseksi.	Kaupungin johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija

	Reagoidaan ketterästi mahdollisuuksiin edistää kaupungin myönteistä näkyvyyttä ajankohtaisten ilmiöiden myötä.	Kaupungin johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija
	Tuotetaan oppisopimuskoulutettaville ja Harjavaltaan työllistyville markkinointipaketti asunnoista ja palveluista.	Markkinointi- ja viestintäryhmä

Laadukkaiden palveluiden Harjavalta/Hyvinvointiohjelma

Osallisuus ja yhteisöllisyys	Käynnistetään Yhteisötalon toiminta.	Kaupunginhallitus, kaupungin johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija
	Jatketaan osallistuvaa budjetointia investointien suunnittelussa ja toteuttamisessa.	Tekninen johtaja
	Edistetään kuntalaisten osallisuutta ja kuulluksi tuleamista: esim. kuntalaiskyselyt ja asiakasraadit.	Kaupunginhallitus, johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä

Yhteisöllisyyden ja vapaa-ajan Harjavalta/Yhdistysohjelma

Kumppanuuksien edistäminen	Luodaan mahdollisuuksia edistää yhdistysten välisiä sekä yhdistysten ja kaupungin keskinäistä yhteistyötä ja järjestämällä kohtaamisia.	Kaupunginhallitus, johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä
	Osoitetaan kaupungin organisaatiossa vastuuhenkilö(t) yhdistysyhteistyöhön.	Johtoryhmä
	Luodaan Yhteisötilan toiminnalle malli, jota kehitetään kokemusten myötä.	Johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä, erikseen nimetty yhteisötilaryhmä

3 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Harjavallan kaupunki on tällä valtuustokaudella tehnyt / päivittänyt seuraavat erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Lasten - ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Osallisuusohjelma

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

Vammaispolitiinen ohjelma

Suunnitelmat ja ohjelmat on käsitelty sivistyslautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa.

Asiakirjat ovat julkisesti luettavissa kaupungin verkkosivuilla.

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

Sivistyslautakunta

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto

4 Hyvinvointikertomuksen laatijat

Hyvinvointityöryhmä

Johtoryhmä

Hyvinvointipäällikkö